

Sdružení Čechů a Slováků pro Uchování Národních Odkazů
Združenie Čechov a Slovákov pre Zachovanie Národných Odkazov

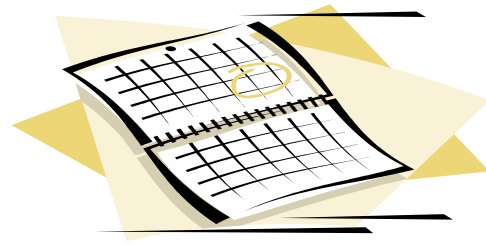
A publication of the Czech and Slovak Heritage Association of Maryland



Prague – Christmas time at the Old Town Square

Photos by Olga Mendel

UPCOMING EVENTS:



Friday, 5 December, 2014 at 7:15 pm: the Mikuláš will visit the Czech and Slovak School for children at the Parish Center of the Cathedral of Mary Our Queen – see next page

Sunday, 7 December, 2014 at 3 pm: the Czech and Slovak Heritage Singers will present a program of Christmas music at St Wenceslaus Church – for details see next page

Sunday, 15 February, 2015 at 3 pm: To commemorate the 25th anniversary of the Velvet Revolution, Olga Mendel will speak about her experiences living in Prague during the fall of the Communist regime.

Sunday, 17 May, 2015 at 3 pm: The dumpling meeting, our best attended event after the Festival. Come and see what Bohemian Caterers will prepare to tempt us this time.

Saturdays throughout the year: Why not consider learning Czech or Slovak? Or brushing up on what you already know? It's not as hard as you think! We have excellent teachers and beginning, intermediate and advanced classes. The 2014-2015 school year began on Saturday, 6 September and now it's time now to sign up for the Spring 2015 semester. For complete details, check our website: www.czslha.org or call Lois Hybl at 410-428-6012.

Fridays throughout the year: Czech and Slovak languages classes for children aged 3 and up. Classes are held in the Undercroft of the Cathedral of Mary Our Queen, 5200 N. Charles St. at Northern Parkway. The 2014-2015 school year has begun, but new students are welcome at any time. For more information, or to register your children, call or email Margaret Supik at 410-662-9094, usupik@verizon.net or Marketa Traband at marketa.traband@gmail.com.

Mondays throughout the year: Czechs and Slovaks have a great musical heritage and *singing is an excellent way to improve your Czech or Slovak pronunciation and vocabulary.* Help keep Czech and Slovak music alive and well in the Baltimore area by joining the Czech and Slovak Heritage Singers on Monday evenings in the Choir Room at the Cathedral of Mary Our Queen, 5200 N. Charles St. Rehearsals begin at 7 PM and conclude at 9 or earlier. All voice parts are welcome. Call or email Charles Supik at 410-662-6094, chasupik2@verizon.com for more information.

HLAS: We would love to have your feedback about HLAS. Let us know your comments, ideas, or what you would be interested in reading about in the next issue. Please contact Margaret Supik at usupik@verizon.net or Olga Mendel at omendel@gmail.com

S PÁNEM BOHEM, DÁMY !

The Czech community has recently had to bid farewell to two lovely ladies, Louise Taborsky and Marie Pokorny. Both were very proud of their Czech roots and were tireless supporters of Sokol, CSHA and the ČSPS Lodge. Louise and Marie will definitely be missed.

Louise was born in Baltimore in 1921 and through Sokol developed a lifelong interest in gymnastics. Not only did she compete in many gymnastic events, she taught for Sokol for years and even met her husband Emil with whom she continued to teach for Sokol. With the cooperation of the State Department and Senator Barbara Mikulski, she and Emil assisted many Czechs with their immigrations into the US. At only 93, she was seen at the Bohemian National Cemetery clearing branches in preparation for the 2014 Memorial Day observance.

Marie was also born in Baltimore to a Czech family in 1924 and early on became active in Sokol. Those who patronized the Sokol table at our Czech Festivals or attended the Memorial Day observances at the Bohemian Cemetery know Marie's skill as a baker of Czech pastries. She loved to bake and we were fortunate that she was generous in sharing her love of baking.

MIKULÁŠSKÁ PARTY

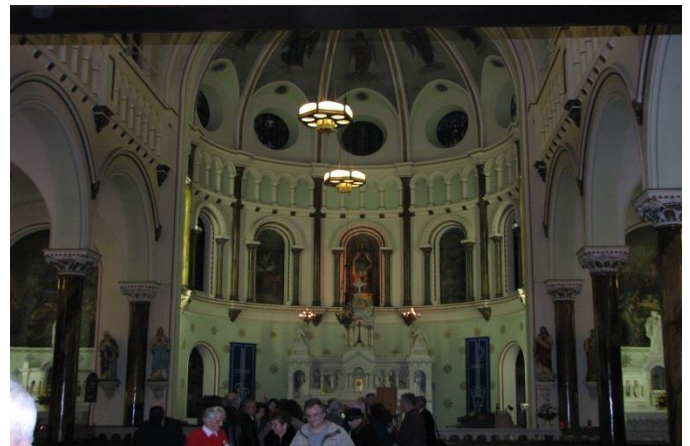
Sv. Mikuláš is expected to make an appearance at the Language School for Children on Friday, December 5th, in the Parish Center of the Cathedral of Mary Our Queen, 5200 N. Charles St in Baltimore. He is usually accompanied by *anděl* and *čert* and has been known to bring treats for all of the boys and girls who have been good children throughout the year. That means all of our children, of course! The children are preparing to sing for him and looking forward to the season of Advent.

Visitors are welcome. Please call Margaret 410-662-6094 if you would like to attend.

CHRISTMAS CONCERT

The Czech and Slovak Heritage Singers will present a selection of traditional *koledy* and other Christmas favorites at 3 pm on Sunday, 7 December at St. Wenceslaus Church, Ashland Ave. at Collington St. in East Baltimore. The adult singer will be joined by children from the school for part of the program. Audience participation is encouraged for some of the better-known carols.

A reception will follow and it is likely that Sv. Mikuláš will still be in town and will make a second appearance in Baltimore.



FESTIVAL

Our Twenty-eighth Annual Festival this year was, by all accounts a big success. Over 400 people enjoyed the music, food, dancing and vendors on Sunday, 26 October. We were especially pleased that the Sokol gymnasts were, after several years without appearing, able to perform for us once again. Music for dancing was provided by Joy of Maryland; the Czech and Slovak Heritage singers and children from our language school presented a selection of folk songs. The Pittsburgh Area Slovaks, PAS, again impressed everyone with the musicality and athleticism of their complex dance routines.



Students from School for children singing Czech songs



Festival starts now



Dancing



"Kroj"



CSHA Table



Sokol Baltimore



Hot dog stand and its crew

VIOLA THEATER IN BALTIMORE

Children in our language school had a real treat on Friday, 3 October when the Prague theater group Viola brought their show, called *Ententyky*, to Baltimore. Three costumed actors, with the aid of some simple props and charming music, delighted the children as well as the adults. Everyone was drawn in to the fun. One adult was heard to remark that, “Even if you didn’t understand the Czech, you could still enjoy the stories they were telling.”



CELEBRATING 25 YEARS SINCE THE VELVET REVOLUTION

On November 17, Slovakia and the Czech Republic remembered 25 years since the Velvet Revolution. Eight days after the fall of the Berlin Wall, a student protest against communist rule was violently put down in Prague. The following day, theaters went on strike and students occupied university campuses. Within days hundreds of thousands of people were on the streets, and by the end of the month the Communist Party agreed to hold free elections. In December, dissident playwright Václav Havel was elected president by the country's Federal Assembly and democracy was restored.

This year, November 17 was also a day, when Václav Havel's bust was unveiled in the Capitol, in Washington D.C. The first president of the free Czechoslovakia and later the first president of the Czech Republic joined other big men of American history. Only few foreign men are honored here for their service to the cause of freedom. Now Václav Havel is one of them....

MOJE SAMETOVÁ REVOLUCE *(tak nějak je i moje, neboť jsem ji prožila, a poprvé tak plnými doušky vnímala, co slovo svoboda vlastně znamená)* by Olga Mendel

To revoluční dění mě tenkrát naprosto pohltilo. Nikdy nezapomenu na to ráno, když jsem dorazila před moje gymnázium Nad Alejí. Jistě proběhlo hlavou nás všech, že by bylo prima, kdyby se místo slibovaného testu z matematiky “něco” stalo. A ono se opravdu stalo. Studentský protest byl podpořen tehdejší paní ředitelkou (u které mě to překvapilo), a škola není!!! Hurá!!

To ovšem neznamenal žádnou flákárnu. Konaly se besedy, přišly k nám různé osobnosti, do té doby “na indexu” a dělili se s námi o zkušenosti z roku 1968. Hromadně jsme se jako třída několikrát přesunuly na Václavské náměstí a zúčastnili se tak demonstrací, projevů Václava Havla, Václava Malého, Alexandra Dubčeka, společně s Martou Kubišovou a Karlem Krylem zpívali hymnu, křičeli z plných plic – “Už je to tady” a cinkali klíči....

Doma jsem svůj čas věnovala neúnavnému přepisování letáků, požadavků studentů, informací a programových prohlášení Občanského fóra. To vše na psacím stroji přes kopírák, a ráno cestou do školy tyto výtvary lepila na sloupy a výkladní skříně....

Moji rodiče byli nadšeni. Moje starší rodiče si prožili jako malé válku, zažili na vlastní kůži znárodnění a nástup komunismu, slyšeli jako mládí vymývání mozků pohádkami o ráji v Sovětském Svazu, a naučili se žít ten pro komunismus běžný dvojitý život, že myslet si mohou co chtějí, ale mluvit na veřejnosti má cenzurovaná pravidla. Jejich naděje se rozhořela v jejich nejlepších letech, po třicítce nadšeně mávali Dubčekomu a radovali se z mírné svobody, kterou jim přineslo Pražské jaro roku 1968. Chtěli tancovat, bavit se a cestovat. Pak viděli emigraci svých přátel a přitvrzování komunistického režimu a normalizaci....

Jakkoliv jsem narozená coby tzv. “Husákově dítě”, nebyla jsem počata pro radost soudruhů, ale byla jsem překvapením, v které moje rodiče už ztratili naději. I v bídě komunismu se mi snažili nabídnout a naučit vše, co bylo možné. Byli ovšem vždy limitováni jejich odmítavým postojem k režimu, ve kterém žili. Nebyli disidenti, ale též se nenechali opít rohlíkem a vstoupit do strany ani na oko. Tím se oba, ale zvláště můj tatínek připravil o veškeré šance na kariéru, po které toužil. A já tak neměla šanci mít džíny z tuzexu a pokud by se režim nerozpadl, tak ani nárok na studium na vysoké škole.

17. listopadu roku 1989 jsem měla rande. Sice plán byl, že půjdeme demonstrovat na tehdy povolenou demonstraci. Ale bez mobilu jsme nemohli sraz posunout na správnou dobu, a tak jsme se sešli pod ocasem

(tedy pod ocasem koně u sochy sv. Václava) až později. Snažili jsme se průvod dohonit, ale viděli jen spoustu policejních antonů a tak nám nakonec tento převratný den unikl. Místo toho, aby nás zmlátili na Národní třídě jsme prolézali tehdy lehce přístupný a nemonitorovaný židovský hřbitov. Pár bloků od nás se měnila historie.....

Moji rodiče ke mně měli důvěru. Měli odvahu se se mnou na to, že jsem byla ještě dítě otevřeně bavit. Tatínek mě vychovával v “teorii o zasraných komunistech” a vždy zdůrazňoval, že o tom se můžeme bavit jen doma. V revolučním týdnu začal z knihovny postupně vytahovat hluboko uložené knížky, které byly zakázané. Havlova Zahradní slavnost byla mezi nimi....

Po Palachově týdnu v lednu 1989 a poté, co se jméno Václava Havla začalo objevovat častěji jsem se spolužačkou vyvěsila na nástěnku, určenou oslavám socialismu a soudruha Lenina, článek: “Kdo je Václav Havel” Náš třídní se tehdy pochlapil, byl mladý a nezkušený, asi se i trochu bál, ale nechal nás články sudnat bez represe na naše osoby. I když se systém pomalu začal rozpadat, nic ještě nebylo dané a jasné....

17. listopadu 1989 byl pátek. O víkendu se již začalo proslýchat, že lidé zapalují na Václavském náměstí svíčky za údajnou oběť demonstrace i za všechny zmlácené. U nás ve škole byli ti, kteří byli zbiti na Národní třídě vyzváni k tomu, aby o tom promluvili.

Moji rodiče téměř nevěřili, že se dožijí svobody, a teď to vypadalo nadějně. Ale zkušenost z roku 68 je varovala. Vyjde to tentokrát? Moje maminka, které je Česká země nade vše a je pro ni opravdu “domov můj” mi razantně řekla: “ Jestli se systém tentokrát nepoloží, chci, abys z téhle země odešla někam, kde budeš svobodná...”

Všichni známe historii, postupně se zprávy šířily do dalších měst i městeček a vesnic, a mnozí se přidali k volání po svobodě. Jako vrchol se mohla počítat třeba generální stávka 27.11., ale takových momentů bylo spousta. Československá televize konečně vysílající přímé přenosy z demonstrací, pracovníci ČKD zachyceni jak vypískávají Miroslava Štěpána, víkend před generální stávkou – fantastická atmosféra na Letné, už svobodná kanonizace sv. Anežky české ve Svatovítské katedrále, zprávy o dialogu Občanského fóra v čele s Václavem Havlem s rozpadajícím se komunistickým režimem, vláda národního porozumnění.... Návrhy na nového prezidenta – padlo jméno Dubček a i to bylo zpočátku jako sen, možnost zvolit někoho jiného než zkorumpovaného komunistu... A nakonec to nadšení, když Václav Havel jednohlasně získává post prezidenta i jeho první svobodný novoroční projev – Naše země nevzkvétá.....

To vše si nesu hluboko v srdci. Jsem vděčná osudu, že mě bylo dáno prožít mírumilovnou sametovou revoluci ve věku rozkvětu a ideálů, a že mohu své vzpomínky předávat dál, minimálně svým dětem.

U nás doma jsme si k tomuto svátku přečetli knihu Petra Sise ZEDĚ, a vysvětlovali si slova jako cenzura, útisk, státní bezpečnost neboli Estébáci atd..... Dnes máme zapálenou svíčku, a když se při dnešním návštěvním dni ve škole mého druháčka v USA paní učitelka zeptala “What is the day today?” já a Davi jsme se na sebe podívali a řekli “Revolution Day”.

CHRISTMAS IS ALMOST HERE

So don't forget to get in the mood. Bake some Czech or Slovak cookies and share with us pictures of them on our Facebook pages. Tell us about your family Christmas traditions influenced by Czech or Slovak culture. Email omendel@gmail.com with any questions.

The VOICE of The Czech & Slovak
Heritage Association
Post Office Box 20261
Baltimore, MD 21284-0261
www.czslha.org

U.S. POSTAGE **PAID**
NON-PROFIT ORG.
Permit 5543
Baltimore MD

Postmaster: Dated material, please do not delay.

Winter 2014

Zima 2014

CSHA OFFICERS AND CHAIRPERSONS 2014

President	Margaret Supik
Vice President	Steve Sabol
Secretary	Lois Hybl
Treasurer	Jana Vanicky

Chairpersons:

Membership	Charles Supik
Education	Lois Hybl

HLAS Editors: Olga Mendel and Margaret Supik